

CONVERSANT AMB EN JOAN MARSANS SEGUÉS, EL MAGINET DE 2005

Ramon Falip i Gasull

Aviat farà un any que en Joan Marsans Segués va ser nomenat Maginet. Va ser un honor i un afalac que va rebre “amb sorpresa”. Per això se sent molt agraït a la junta de la festa. No va ser difícil acceptar perquè “he sigut sempre un seguidor de la festa i he contribuït sempre que he pogut”. Ara bé, també reconeix que va voler assegurar-se que tenir aquest honor no volia dir haver de suportar un protocol massa feixuc. De tots els Maginets, en Joan Marsans és un dels més veterans. Enguany viurà el vuitanta novè agost. Tots diferents. El de l’any passat va ser especial, sens dubte; el d’enguany, segurament, també ho serà perquè podrà reviure la Festa de Sant Magí des d’una nova perspectiva i podrà veure com algú altre passa per la mateixa experiència del nomenament.

Ha viscut gran part de la seva vida a la Prenyanosa, on hi té arrels paternes. Els vincles materns vénen de Portell. Amb tot, fa uns 35 anys, coincidint amb les noces de la seva filla Pepita, es va traslladar amb la seva muller, Rosa Cisqueuella Raich, a viure a Cervera.

- És sabut que, juntament amb la Montserrat Tella, vostè va ser un dinamitzador de la llar de jubilats durant anys, amb tallers i activitats manuals. I que, amb un afany extraordinari d’autoaprenentatge, ha demostrat tenir talent per dibuixar, per pintar i per fer escultura. Però, durant la major part de la seva vida, vostè ha fet de pagès.

El meu pare era pagès però ja en aquell temps també feia de comerciant

de fruita. Era un home molt lletrat per aquell temps. Ell sempre deia que si podia veure el fill gran, no seria pagès. I comprava fruita de la Segarra, perquè abans tothom tenia alguns perers, pomers i presseguers escampats per fora. I facturava la fruita en tren cap a Barcelona, a un cosí seu que la venia. El pare ja volia obrir un altre camí, perquè el dia de demà jo no hagués de fer de pagès. Però pagès vaig ser.

- Quan encara no tenia un any, el seu pare, Cinto Marsans, va morir: el 27 de setembre de 1917, l'any de la grip. Aquest fet el va marcar personalment i no li va permetre de dedicar-se a d'altres coses que no fos la pagesia.

El pare no el vaig arribar a conèixer, però sempre n'he tingut un gran record. Faltant ell, ja no hi havia ningú que tingués interès en fer-me fer una altra cosa que no fos de pagès. Per tant, em vaig acabar dedicant a treballar la terra i a tirar la casa endavant. També vaig estudiar; vaig fer els estudis complementaris. M'hauria agradat anar als "Padres" de Cervera, però no va poder ser perquè no tenia mitjà de transport. Llavors va ser quan vaig decidir anar a l'escola de dia de la Prenyanosa i de nit també, de repàs, perquè m'agradava. A casa el pare havia començat un dietari on s'ho apuntava tot. Jo també en vaig portar un de dietari quan era jove, durant almenys un any, cada dia. M'agradava molt i, a més a més, sóc curiós. Vaig anar seguint la llibreta que va començar el meu pare. Després, més endavant, he fet poesia, però no l'he ensenyat a ningú.

- Quines són les primeres referències que recorda de la Festa de Sant Magí?

Quan era molt menut, la meva àvia Bepeta sempre m'avisava. Ella tenia molt dolor a les cames i per Sant Magí, com que era la festa de l'aigua i ella era devota, anava a l'hort. Recordo que tocaven les campanes quan arribava l'aigua de Sant Magí de la Brufaganya i des de la Prenyanosa se sentien. Ben clares que se sentien. Llavors l'àvia travessava descalça el riu Sió dues o tres vegades i resava a Sant Magí per veure si li passava el dolor. A mi em feia seguir al darrera. Amb la festa hi he col·laborat i hi col·laboro perquè m'agrada, però tampoc no vull fer bugada d'això.



Joan Marsans amb Miquel Pont i Pepa Fernández. (Fotografia: Gómez Grau)

- A Sant Magí lluny hi ha anat alguna vegada?

No, però m'hauria agradat molt anar-hi. No hi he pogut anar per les circumstàncies que siguin. Ara bé, a última hora la festa es fa aquí a Cervera. A més a més, també estic al corrent de tot perquè llegeixo la premsa.

- Què és allò que més li agrada de la festa?

Quan reparteixen l'aigua per les cases i pels carrers. És bonic que ho facin. La festa és bonica i tradicional. Tot allò que sigui antic i més vell que jo m'agrada, generalment. La col·lecció d'antigalles que he reunit ho demostra. També sempre m'ha agradat anar a la missa de la tarda a la placeta. La festa l'he celebrat des que sóc a Cervera.

La festa porta un ambient de poble. Porta il·lusió i alegria al poble.

Si hi hagués un llibret que enumerés els requisits que, totalment o parcial, ha de complir el bon Maginet/Magineteta, la llista fora llarga. En

el cas d'en Joan Marsans Segués, la idoneïtat vindria recolzada, entre d'altres aspectes, pels vincles amb la terra i la pagesia, per la devoció prematura per Sant Magí i la bona fe en la qual se sostenen els seus actes, que resumeix en un "ser persona, complir el deure amb tot el que sigui". I que potser podríem transcriure en ser una persona, la qual obra segons exigències d'honor. Un substantiu que avui caldria rescatar per fer servir no només en la forma adjectivada d'"honorable" per referir-nos a alts càrrecs públics, sinó també en el dia a dia de les nostres vides. Una bona manera per fer-ho podria ser furgant en les vides longeves més properes que van arrencar en una altra època. Heus ací un exemple.